

Література

1. Юридична енциклопедія: В 6 т. /Редкол: Ю.С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. – К.: Укр. енцикл., 1998. – Т. 1. – 1998. – С. 621.
2. Господарське право України. Особлива частина: підруч. / Г.В. Смолин; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Львів: ЛьвДУВС, 2014. - 591 с. - Бібліогр.: с. 584-589.
3. Хозяйственное право Украины: учебник / под ред. А. С. Васильева, О. П. Подцерковного. – Х.: ООО «Одиссей», 2005. – 464 с.

УДК 346.1 "71" (043.2)

Армаш Н.О., д.ю.н., доцент,
Гелешко В. Р., студент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

В умовах сучасного ринку безпосередньо практичного значення набувають питання укріплення правових основ господарювання, визначення оптимального співвідношення державного регулювання і саморегулювання, формування цілісної і взаємоузгодженої системи відносин регулювання господарської діяльності та управління нею. Подальший розвиток ринкової економіки потребує своєчасного та адекватного вдосконалення форм і засобів впливу держави на економічні процеси.

Здійснення безпосереднього регулятивного та управлінського впливу на діяльність суб'єктів господарювання втілюється у конкретних, реальних організаційно-господарських відносинах, що складаються між суб'єктами господарської діяльності та органами державної влади, місцевого самоврядування, іншими суб'єктами організаційно-господарських повноважень. Правове регулювання вказаних відносин здійснюється через відповідні організаційно-господарські правовідносини, які визначають місце учасників реальних відносин у регулюванні господарської діяльності та управлінні нею, конкретизують юридичні права, обов'язки, відповідальність цих учасників, забезпечують їх реалізацію відповідно до законодавства [1, с. 214].

Утвердження таким чином правового господарського порядку у відносинах «по-вертикалі» є надзвичайно актуальним у сучасних умовах застосування непрямих форм і методів регулювання економіки, що особливо потребують опосередкованості правом. Місце, яке займають організаційно-господарські правовідносини в механізмі правового регулювання господарської діяльності, обумовлює практичне значення дослідження їх як категорії господарського права.

Господарські відносини як предмет регулювання складаються лише з двох елементів – організаційного (організація виробництва, обігу) і майнового. Сукупність господарських відносин у такому вузькому розумінні є предметом господарського права. За предметом у такому розумінні господарське право вирізняється з інших галузей права, норми яких діють у сфері господарювання [2, с. 147].

Боротьба господарського (комерційного) права за гідне місце в правовій системі обумовлюється не стільки суб'єктивними, скільки об'єктивними причинами. Вже на зламі XVIII-XIX сторіч виникло й стало швидко поширюватись таке явище, як комерціалізація громадського життя. Комерційні відносини, які у минулому столітті були локалізовані лише у світовій морській торгівлі, стали охоплювати й інші види економічної діяльності в провідних європейських країнах (виробничу, будівельну, перевізну, кредитно-фінансову та ін.). Тоді законодавці почали зауважувати, що цивільне право вже не в змозі регулювати ті відносини, які стрімко визрівали в суспільстві, – комерційні й господарські [3, с. 130].

Кодифікація вітчизняного законодавство в сфері господарської діяльності пройшла довгий та складний шлях і на сьогодні це відносно нова галузь, яка не набула ще такого закріплення порівняно з іншими галузями права. У зв'язку з цим, недостатньо знань, практики в цій сфері, регулювання господарських відносин також не досягло досконалого рівня.

Невизначеність і суперечності в економічному житті країни призводять до зрощування великого кланового капіталу й влади. Негативними наслідками цього стають перекручування й недовіра конкурентних відносин, придушення слабких учасників господарського обороту могутнішими, скривлення правил приватизації. За цими явищами ідуть корупція, тінізація й криміналізація економіки і відповідно порушення прав мільйонів споживачів. Тому усунення цих всіх негаразд потребує чималих зусиль, насамперед послідовного прояву політичної волі й підтримки з боку широких верств суспільства [4, с. 296].

Проте до окремих представників великого бізнесу в Україні вже мало-помалу приходить усвідомлення згубності тієї економічної політики, яка нехтує розробкою стратегічних рішень щодо економічного розвитку. Тому виникає необхідність прискорити вирішення проблеми гармонізації взаємодії бізнесу, державної влади і громадянського суспільства.

Це складна проблема, але її цілком можна вирішити. Не варто забувати про цінний досвід інших країн, європейських і не тільки, у яких подібна проблема більш-менш успішно вирішується. Проблема для свого вирішення потребує адекватного правового забезпечення. І тут ефективну роль може відіграти саме господарське право, оскільки воно вже накопичило певний досвід у цьому напрямі.

Отже, можна зробити висновок, що головним завданням стає

забезпечення оптимального поєднання ринкового саморегулювання економічних відносин і державного їх регулювання. Вирішити проблему можна не в протиставленні цих суспільних явищ, а в їхньому гармонічному поєднанні. Спочатку необхідно знайти провідну ідею, яка б забезпечувала розвиток законодавства в потрібному напрямі. Тобто необхідно відбудувати стратегію правового регулювання економіки, що сприятиме розробці нової моделі господарських відносин, яка була б заснована на інтеграції як приватно-правових, так і публічно правових ланок. Їх рівність може бути забезпечена тим, що вони рівною мірою повинні бути підпорядковані громадському порядку.

Література

1. Віхров О.П. Господарське право. Спеціальна частина: навч. посібник / О.П. Віхров. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. - 344 с.
2. Господарське право України: навч. посібник / за ред. Н.О. Саніахметової. - Х.: Одиссей, 2005. - 608 с.
3. Господарське право України: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М.К. Галянтич, С.М. Грудницька, О.М. Міхатуліна та ін. - К.: МАУП, 2005. - 424 с.
4. Господарське право України: підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих закладів освіти / В.М. Гайворонський, В.П. Жушман, Н.В. Погорецька та ін.; за ред. В.М. Гайворонського та В.П. Жушмана. - Х.: Право, 2005. - 384 с.

УДК 346 (043.2)

Армаш Н.О., д.ю.н., доцент,

Дякун І.Р., студент,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ УКЛАДЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ДОГОВОРУ

Господарський договір є особливим видом договору в основу якого покладаються економічні інтереси. На сучасному етапі чимало проблем виникає під час визнання господарського договору недійсним. В основному відповідні проблеми виникають через відсутність належного правового регулювання.

Господарський договір являє собою особливий вид договорів, з характерними йому особливими ознаками та функціями, за якими його можна відокремити від інших видів договорів. Однією з особливостей господарського договору є те, що його основу покладаються економічні інтереси. Господарський договір завжди укладається з комерційною метою. Через укладення господарських договорів відбувається здійснення